ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ ANTONIO SAGGIO

της 14ης Οκτωβρίου 1999 *

Νομικό πλαίσιο, πραγματικά περιστατικά και διαδικασία

1. Η οδηγία 94/33/ΕΚ του Συμβουλίου, της 22ας Ιουνίου 1994, για την προστασία των νέων κατά την εργασία [1] (στο εξής: οδηγία) προβλέπει στο άρθρο 17, παράγραφος 1, ότι τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ «το αργότερο [ορθότερα: μέχρι τις] στις 22 Ιουνίου 1996», τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την εν λόγω οδηγία ή «εξασφαλίζουν τη θέσπιση από τους κοινωνικούς εταίρους, το αργότερο [ορθότερα: μέχρι] κατά την ίδια ημερομηνία, των αναγκαίων διατάξεων μέσω συμφωνίας», ενημερώνουν δε αμέσως σχετικά την Επιτροπή.

2. Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 16 Φεβρουαρίου 1999, η Επιτροπή άσκησε κατά του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου προσφυγή λόγω παραβάσεως κατά την έννοια του άρθρου 169 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 226 ΕΚ). Η Επιτροπή ζήτησε από το Δικαστήριο να αναγνωρίσει ότι το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, μη θεσπίζοντας εντός της ταχθείσας προθεσμίας τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για την εφαρμογή της οδηγίας, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την εν λόγω οδηγία.

3. Τα πραγματικά περιστατικά που προηγούνται της καταθέσεως της προσφυγής είναι τα ακόλουθα. Η Επιτροπή, μη έχοντας λάβει από τις λουξεμβουργιανές αρχές καμία ανακοίνωση σχετικά με τα εθνικά μέτρα μεταφοράς της οδηγίας και μη διαθέτοντας πληροφορίες προερχόμενες από άλλες πηγές σχετικά με τη λήψη τέτοιων μέτρων, απέστειλε στις ανωτέρω αρχές στις 16 Ιανουαρίου 1997 έγγραφη όχληση και τις κάλεσε να διατυπώσουν τις παρατηρήσεις τους εντός προθεσμίας δύο μηνών. Οι λουξεμβουργιανές αρχές απάντησαν με έγγραφο της 25ης Φεβρουαρίου 1997 και αναφέρθηκαν σε προπαρασκευαστικά μέτρα για τη μεταφορά της οδηγίας. Μη έχοντας λάβει περαιτέρω πληροφορίες, η Επιτροπή, με έγγραφο της 20ής Ιανουαρίου 1998, απηύθυνε στην Κυβέρνηση του Λουξεμβούργου αιτιολογημένη γνώμη με την οποία επανελάμβανε τις περιεχόμενες στην έγγραφη όχληση παρατηρήσεις, διαπίστωνε τη μη εκτέλεση της οδηγίας και έτασσε προθεσμία δύο μηνών για τη λήψη των αναγκαίων μέτρων. Με έγγραφο της 10ης Μαρτίου 1998, οι λουξεμβουργιανές αρχές διαβίβασαν στην Επιτροπή το κείμενο ενός σχεδίου νόμου που είχε ως αντικείμενο τη μεταφορά της οδηγίας στην εσωτερική έννομη τάξη και ζήτησαν συμπληρωματική προθεσμία για την περάτωση της διαδικασίας θεσπίσεως των εν λόγω εθνικών διατάξεων. Η Επιτροπή χορήγησε την πρόσθετη αυτή προθεσμία. Παρά ταύτα

* Γλώσσα του πρωτοτύπου: η ιταλική.

1 — ΕΕ L 216, σ. 12.

όμως, κατά την ημερομηνία καταθέσεως της προσφυγής η Επιτροπή δεν είχε ακόμη λάβει καμία πληροφορία σχετικά με την εξέλιξη και την περάτωση της διαδικασίας αυτής.

4. Βάσει όλων αυτών των στοιχείων, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου δεν είχε μεταφέρει στην εσωτερική έννομη τάξη τις διατάξεις της οδηγίας και παρέβη κατά τον τρόπο αυτό τις υποχρεώσεις που υπέχει από την οδηγία αυτή και από τις σχετικές διατάξεις της Συνθήκης, κατά συνέπεια δε άσκησε κατά του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου την ανωτέρω προσφυγή λόγω παραβάσεως.

Επί της ουσίας της παραβάσεως

5. Σύμφωνα με το τρίτο εδάφιο του άρθρου 189 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 249 ΕΚ), η οδηγία δεσμεύει κάθε κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται, όσον αφορά το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα. Σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο του άρθρου 5 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 10 ΕΚ), τα κράτη μέλη λαμβάνουν κάθε γενικό ή ειδικό μέτρο κατάλληλο να εξασφαλίσει την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη Συνθήκη ή προκύπτουν από πράξεις των οργάνων της Κοινότητας. Όσον αφορά ειδικότερα τη μεταφορά στην εσωτερική έννομη τάξη της οδηγίας 94/33, η σχετική υποχρέωση διατυπώνεται ρητώς στο άρθρο 17, το οποίο καθορίζει προς τον σκοπό αυτό ως ημερομηνία λήξεως της προθεσμίας τις 22 Ιουνίου 1996 και επιβάλλει στα κράτη μέλη να ενημερώσουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά με τη λήψη των εθνικών μέτρων μεταφοράς της οδηγίας.

6. Η Κυβέρνηση του Λουξεμβούργου προβάλλει στο υπόμνημα αντικρούσεως που υπέβαλε στις 16 Απριλίου 1999 ότι το νομοσχέδιο περί μεταφοράς της οδηγίας εγκρίθηκε από την κυβέρνηση στις 19 Μαρτίου 1999 και διαβιβάστηκε στις 13 Απριλίου 1999 στο Συμβούλιο της Επικρατείας προς γνωμοδότηση, όπως προβλέπεται από τους κανόνες σχετικά με τη νομοθετική διαδικασία. Ανέφερε επίσης ότι το νομοσχέδιο επρόκειτο να κατατεθεί ενώπιον του Κοινοβουλίου εντός του Απριλίου 1999 και ότι η θέσπιση του νόμου επρόκειτο να επιτευχθεί εντός του έτους. Για να δικαιολογήσει την καθυστέρησή της, η Κυβέρνηση του Λουξεμβούργου ισχυρίστηκε ότι οι προπαρασκευαστικές εργασίες σχετικά με τη λήψη των μέτρων μεταφοράς της οδηγίας απεδείχθησαν αρκετά περίπλοκες, μέχρι σημείου να καταστήσουν αναγκαία τη σύσταση διυπουργικής επιτροπής για την εξέταση όλων των ζητημάτων της οδηγίας. Ισχυρίστηκε επιπλέον ότι η ισχύουσα νομοθεσία και ειδικότερα ο νόμος της 28ης Οκτωβρίου 1969 περί προστασίας των ανηλίκων και των νέων εργαζομένων καθώς και ο νόμος της 17ης Ιουνίου 1994 περί προστασίας της υγείας των εργαζομένων ανταποκρίνονταν ήδη σε μεγάλο βαθμό προς τις απαιτήσεις της οδηγίας και, επομένως, το νομοσχέδιο που περιλάμβανε τα μέτρα μεταφοράς της οδηγίας αφορούσε κατ' ουσία «ζητήματα τεχνικής φύσεως» και την προσαρμογή των ανωτέρω νομοθετικών κειμένων. Κατέληγε συνεπώς ζητώντας, κυρίως, την αναστολή της διαδικασίας και, επικουρικώς, την απόρριψη της προσφυγής.

7. Όσον αφορά το αίτημα αναστολής της παρούσας διαδικασίας, δεν μπορεί να γίνει δεκτό διότι δεν θα ήταν δυνατό να εξαλείψει

την ευθύνη του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου λόγω παραβάσεως.

8. Επί της ουσίας, το επιχείρημα που προβάλλει η Κυβέρνηση του Λουξεμβούργου για την άμυνά της και αποσκοπεί στην απόρριψη της προσφυγής δεν είναι βάσιμο. Διότι είναι γνωστό ότι οι συναφείς με τις εθνικές νομοθετικές διαδικασίες δυσχέρειες δεν εξαλείφουν την ευθύνη των κρατών αναφορικά με τις καθυστερήσεις κατά την εκπλήρωση κοινοτικών υποχρεώσεων και ειδικότερα κατά τη λήψη των μέτρων για τη μεταφορά των οδηγιών. Ουδεμία σημασία έχει επιπλέον το γεγονός, του οποίου άλλωστε έγινε απλώς επίκληση, της υπάρξεως στην έννομη τάξη του Λουξεμβούργου ενός συνόλου διατάξεων που εν μέρει ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της οδηγίας, λαμβανομένου υπόψη, για να αναφερθούμε μόνο σ' αυτό, ότι η ίδια η Κυβέρνηση του Λουξεμβούργου αναγνωρίζει ρητώς ότι είναι εν πάση περιπτώσει ακόμη αναγκαία η θέσπιση ορισμένων διατάξεων για να καταστεί η εθνική έννομη τάξη σύμφωνη με την οδηγία.

Επί των δικαστικών εξόδων

9. Το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου ηττήθηκε ως προς όλους τους ισχυρισμούς του. Κατά το το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η Επιτροπή υπέβαλε σχετικό αίτημα, το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Πρόταση

10. Για όλους τους ανωτέρω λόγους, προτείνω στο Δικαστήριο:

1) να αναγνωρίσει ότι το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, μη θεσπίζοντας τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθεί προς την οδηγία 94/33/ΕΚ του Συμβουλίου, της 22ας Ιουνίου 1994, για την προστασία των νέων κατά την εργασία, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την εν λόγω οδηγία.

2) να καταδικάσει το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου στα δικαστικά έξοδα.